

Till arbetspensionsanstalterna

RÄTTELSE AV FELAKTIGT FÖRSÄKRANDE, KAPL/KOPL

Regeringen har avlåtit en proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av 15 b § lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (RP 190/91).

Nuläget

När det visar sig att en arbetsgivare har försäkrat ett arbetsförhållande enligt APL när det borde ha försäkrats enligt KoPL eller tvärtom, återbetalas de felaktigt erlagda försäkringspremierna för hela tiden och premierna uppbärs enligt rätt lag från arbetsförhållandet början såvitt premierna inte har preskriberats. Den försäkringspremie som skall återbäras och den som skall uppbäras motsvarar inte helt varandra. Detta medför besvärliga betalningsutredningar. Till ärendet ansluter sig dessutom ränteutredningar.

Ändringen

Till följd av det tidigare nämnda föreslår regeringen en lagändring, enligt vilken felaktigt försäkrande skall rättas på ett sätt som motsvarar förfarandet i fråga om APL och KAPL. Rättelsen skall göras endast för innevarande och föregående kalenderår. Pensionsbeloppet skall dock alltid beräknas räknat från arbetsförhållandets början och enligt den rätta lagen.

Den pensionsanstalt som felaktigt mottagit premierna skall ansvara för pensionen i proportion till de mottagna premierna. Av arbetsgivaren som har tecknat den felaktiga försäkringen skall inte uppbäras gottgörelse eller förhöjd försäkringapremie enligt 15 § APL eller 8 § KoPL.

Ikraftträdande

Lagändringarna avses träda i kraft 1.1.1992. De nya stadgandena skall även gälla pensionskydd som har anordnats innan lagarna har trätt i kraft.

LA/Rolf Storsjö

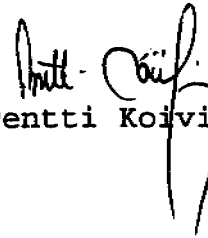
22.11.1991

Avsikten är att lagarna också skall tillämpas på rättelsefall som blivit anhängiga före ikraftträdade, om rättelsen inte har slutförts och premierna inte har återburits. Härvid anses ett meddelande om rättelse vara gjort vid den tidpunkt när lagen träder i kraft.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Seppo Pietiläinen

Pentti Koivisto

BILAGA

Regeringens proposition 190/91

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av 15 b § lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att felaktig pensionsanordning skall gå att rätta om pensionsskydd anordnats enligt lagen om pension för arbetstagare när det borde ha anordnats enligt lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande eller tvärtom. Rättelse skall kunna göras också i fråga om pensionsskydd som anordnats innan de föreslagna ändringarna har trätt i kraft. Me-

ningen är att försäkringspremier som uppburits på felaktiga grunder skall återbäras för innevarande och föregående kalenderår. Enligt förslaget skall en arbetstagares pensionsbelopp alltid beräknas räknat från arbetsförhållandets början och enligt den rätta lagen.

Avsikten är att ändringarna skall träda i kraft den 1 januari 1992.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

1.1. Nuläget

Tillämpningsområdena för lagen om pension för arbetstagare (APL; 395/61) och lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (KoPL; 662/85) har angetts i dessa lagar samt i förordningen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (870/85). KoPL gäller, med vissa undantag, sådana konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande vilkas arbetsförhållande avses fortgå en kortare tid än ett år. APL tillämpas på alla sådana arbetsförhållanden om vilka inte något annat stadgas.

I allmänhet är det inte svårt att med stöd av nämnda författningar och pensionsskyddscentralens tillämpningsanvisningar avgöra vilken-dera lagen som skall tillämpas på ett arbetsförhållande. Det förekommer dock ibland att arbetsgivaren anordnar pensionsskyddet för en

enskild anställd eller grupp av anställda enligt fel lag.

När det visar sig att försäkring tecknats på felaktiga grunder måste arbetsförhållandet — ibland efter det att en lång tid förflutit — flyttas över till en annan lags tillämpningsområde. Till arbetsgivaren återbetalas i dessa fall de försäkringspremier som uppburits på felaktiga grunder. På motsvarande sätt uppbär en annan pensionsanstalt av arbetsgivaren försäkringspremierna i enlighet med den lag som skall tillämpas på arbetsförhållandet. Detta förfarande innebär vissa praktiska problem, eftersom den försäkringspremie som skall återbäras och den premie som skall uppbäras inte helt motsvarar varandra.

Beräknat per arbetstagare är försäkringspremierna inte lika stora inom APL-systemet och KoPL-systemet. Till återbärandet och uppbärandet av försäkringspremier ansluter sig dessutom ränteutredningar. Vidare kommer preskriberingen av KoPL-försäkringspremier som skall uppbäras med retroaktiv verkan att med-

föra problem under de närmaste åren, eftersom en preskriberad försäkringspremie inte kan uppbäras. I och med att pensionsskyddet också i dessa fall bestäms enligt rätt lag, kommer kostnaderna för pensionsskyddet i fråga om den preskriberade tiden att förorsaka pensionsanstalten en förlust.

APL och lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (KAPL; 134/62) innehåller i 15 b respektive 10 b §§ stadganden om tecknande av försäkring på felaktiga grunder. Enligt dessa stadganden skall pensionsanordningen rättas i fråga om innevarande och föregående kalenderår. Arbetstagarens pensionsskydd bestäms dock enligt den rätta lagen. Förfarandet har tillämpats sedan början av 1986. Erfarenheterna av detta har varit positiva.

1.2. Skälen till ändringen och de föreslagna ändringarna

För att eventuella felaktiga pensionsanordningar också i fråga om APL och KoPL skall kunna rättas på ett smidigt sätt och så, att olägenheterna vid uppbärande av försäkringspremier inte skall utgöra hinder för bestämmandet av arbetstagares pensionsskydd, föreslås det att i dessa lagar stadgas ett förfarande som motsvarar förfarandet i fråga om APL och KAPL.

Det föreslås att 15 b § APL ändras så att det i paragrafen avsedda rättelseförfarandet skall gälla också arbetsförhållanden som på felaktiga grunder försäkrats enligt KoPL. Vidare föreslås det att till KoPL fogas ett stadgande om hur försäkringspremierebiteringarna skall skötas i situationer där försäkring tecknats på felaktiga grunder. Den i KoPL föreslagna 8 a § motsvarar 10 b § KAPL.

Enligt förslaget skall de på felaktiga grunder uppburna försäkringspremierna återbäras för innevarande och föregående kalenderår. På motsvarande sätt skall av arbetsgivaren för samma tid uppbäras premier enligt den lag, till vars tillämpningsområde arbetsförhållandet överförs. Försäkringspremier som hänför sig

till tiden därförinnan skall däremot förbli i kraft. Genom detta förfarande kan man undvika besvärliga premieutredningar som sträcker sig tillbaka i tiden.

Trots att arbetsgivaren har ordnat pensionsskyddet för sina anställda på ett felaktigt sätt och betalat försäkringspremierna till en pensionsanstalt inom ett annat pensionssystem, anses han dock inte ha försummat sin skyldighet på det sätt som avses i 15 § APL och 8 § KoPL.

Avsikten är att pensionsbeloppet alltid skall beräknas räknat från arbetsförhållandets början och enligt den rätta lagen. Den pensionsanstalt som i tiden mottagit premieinbetalningarna skall ansvara för arbetstagarens pension i proportion till de mottagna premierna. Detta motsvarar det förfarande som tillämpas när arbetsgivaren, medan arbetsförhållandet ännu fortgår, överför pensionsförsäkringen till en annan pensionsanstalt.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Rättandet av felaktigt anordnad försäkring på det föreslagna sättet påverkar varken försäkringspremieinkomsten eller den totala pensionsutgiften inom APL- och KoPL-systemen. Enligt uppskattning skulle överföringarna komma att gälla cirka 150 arbetsgivare per år.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft vid ingången av 1992. Lagarna skall även gälla pensionsskydd som har anordnats innan lagarna har trätt i kraft. Avsikten är att lagarna också skall tillämpas på rättelsefall som blivit anhängiga före ikraftträdandet, om rättelsen inte har slutförts och de inbetalade försäkringspremierna inte har återburits före ikraftträdandet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av 15 b § lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 15 b § lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/61), sådant detta lagrum lyder i lag av den 18 april 1986 (283/86), som följer:

15 b §

Har en arbetsgivare anordnat pensionsskyddet för sina arbetstagare i enlighet med lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande, fastän stadgandena i denna lag borde ha tillämpats på arbetsförhållandet, skall pensionsanordningen rättas räknat från ingången av kalenderåret före det år under vilket pensionsanstalten meddelat arbetsgivaren rättelsen. Pensionsskydd som för tid före denna tidpunkt har anordnats i enlighet med lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande förblir i kraft. Arbetstagarens pension bestäms likväl i enlig-

het med denna lag. Pensionsrater som betalats ut enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden eller lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande skall anses som delbetalningar av pensionen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Lagen gäller även pensionsskydd som anordnats innan lagen har trätt i kraft.

Lagen tillämpas även på sådana rättelser av pensionsanordningar som blivit anhängiga innan lagen har trätt i kraft, om rättelsen inte har slutförts och de inbetalade försäkringspremierna inte har återburits före ikraftträdandet. Härvid anses ett meddelande om rättelse vara gjort vid den tidpunkt när lagen trädde i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande**

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till lagen den 26 juli 1985 om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (662/85) en ny 8 a § som följer:

8 a §

Har en arbetsgivare anordnat pensionsskyddet för sina arbetstagare i enlighet med lagen om pension för arbetstagare, fastän stadgandena i denna lag borde ha tillämpats på arbetsförhållandet, skall pensionsanordningen rättas räknat från ingången av kalenderåret före det år under vilket pensionsanstalten meddelat arbetsgivaren rättelsen. Försäkring

enligt lagen om pension för arbetstagare för tid före denna tidpunkt förblir i kraft. Pensionen enligt denna lag ersätter likväl pension enligt minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare. Pensionsrater som utbetalats enligt minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare skall anses som delbetalningar av pensionen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.
Lagen gäller även pensionsskydd som anordnats innan lagen har trätt i kraft.

Lagen tillämpas även på sådana rättelser av pensionsanordningar som blivit anhängiga in-

nan lagen har trätt i kraft, om rättelsen inte har slutförts och de inbetalade försäkringspremierna inte har återburits före ikraftträdandet. Härvid anses ett meddelande om rättelse vara gjort vid den tidpunkt när lagen trädde i kraft.

Helsingfors den 15 november 1991

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Minister Toimi Kankaanniemi

1.

Lag

om ändring av 15 b § lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 15 b § lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/61), sådant detta lagrum lyder i lag av den 18 april 1986 (283/86), som följer:

Gällande lydelse

15 b §

Har arbetsgivare anordnat pensionsskyddet för sina arbetstagare i enlighet med lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, fastän stadgandena i denna lag borde ha tillämpats på arbetsförhållandet, skall pensionsarrangemanget rättas räknat från ingången av kalenderåret före det år under vilket pensionsanstalten meddelat arbetsgivaren rättelse. Pensionsskydd som för tid före denna tidpunkt har anordnats i enlighet med lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden förblir i kraft. Arbetstagarens pension bestäms likväl i enlighet med denna lag. Pensionsrater som utbetalts enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden skall anses som delbetalningar av pensionen.

Föreslagen lydelse

15 b §

Har *en* arbetsgivare anordnat pensionsskyddet för sina arbetstagare i enlighet med lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden *eller lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande*, fastän stadgandena i denna lag borde ha tillämpats på arbetsförhållandet, skall *pensionsanordningen* rättas räknat från ingången av kalenderåret före det år under vilket pensionsanstalten meddelat arbetsgivaren *rättelsen*. Pensionsskydd som för tid före denna tidpunkt har anordnats i enlighet med lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden *eller lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande* förblir i kraft. Arbetstagarens pension bestäms likväl i enlighet med denna lag. Pensionsrater som *betalats ut* enligt lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden *eller lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande* skall anses som delbetalningar av pensionen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Lagen gäller även pensionsskydd som anordnats innan lagen har trätt i kraft.

Lagen tillämpas även på sådana rättelser av pensionsanordningar som blivit anhängiga innan lagen har trätt i kraft, om rättelsen inte har slutförts och de inbetalade försäkringspremierna inte har återburits före ikraftträdandet. Härvid anses ett meddelande om rättelse vara gjort vid den tidpunkt när lagen trädde i kraft.